

Podstawy prawne:

Akty prawne, na podstawie których oparte są Standardy Ochrony Małoletnich w Przedszkolu Publicznym Sportowa Kraina w Siechnicach:

- 1) Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U z 2023 r. poz. 1304 ze zm.);
- 2) Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy 1) - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U z 2023 r. poz. 1606);
- 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U z 2021 r. poz. 1249);
- 4) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (tj. Dz. U z 2022 r. poz. 1138 ze zm.);
- 5) Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (t.j. Dz. U z 1991 Nr 120 poz. 526 ze zm.);
- 6) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U z 2023 r. poz. 1870);
- 7) Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U z 2021 r., poz. 1762)- art. 26, art. 75, art. 76, art. 85 ust. 4, art. 85j ust. 3;
- 8) Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U z 2022 r. poz. 1510) -art. 108.

OGÓLNE ZASADY POLITYKI W ZAKRESIE OCHRONY MAŁOLETNICH PRZED KRZYWDZENIEM

Polityka w zakresie ochrony małoletnich przed krzywdzeniem określa wytyczne i procedury w zakresie zgłaszania podejrzeń, nadużyć oraz postpowania wobec podejrzanych, a także zapewnia wsparcie dla ofiar. Pracownicy przedszkola są zobowiązani do przestrzegania Polityki przedszkola w celu zapobiegania nadużyciom i zapewnieniu bezpieczeństwa wszystkim członkom społeczności przedszkolnej. Znajomość standardów potwierdzają własnoręcznym podpisem.

Cele polityki:

1. Zapewnienie bezpiecznego i przyjaznego środowiska dla dzieci i pracowników przedszkola.
2. Ochrona przed nadużyciami w przedszkolu.
3. Zapewnienie odpowiedniego wsparcia dla ofiar różnego rodzaju przemocy.
4. Zobowiązanie pracowników przedszkola do przestrzegania wytycznych i procedur w przypadku podejrzenia krzywdzenia dzieci.

Definicja krzywdzenia

Wszelkie zachowania, które naruszają prawa wychowanków lub pracowników przedszkola.

Z niniejszą polityką zapoznaje się nauczycieli, pracowników, rodziców oraz wychowanków przedszkola - treść dokumentu zamieszcza się na stronie internetowej przedszkola - www.przedszkolesportowakraina.pl oraz w aplikacji LiveKid.

Dyrektor przedszkola wyznacza osobę w postaci pedagoga specjalnego Przedszkola Publicznego Sportowa Kraina w Siechnicach (Koordynatora) odpowiedzialnego za *Politykę*. Do zadań Koordynatora należy monitorowanie realizacji *Polityki*, reagowanie na sygnały naruszenia *Polityki* oraz proponowanie zmian w dokumencie.

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o podejrzeniu krzywdzenia w przedszkolu to:

1. Dyrektor przedszkola
2. Pedagog specjalny
3. Psycholog
4. Nauczyciele pracujący w przedszkolu

W przypadkach zagrożenia życia lub zdrowia małoletniego proszę zostawić zawiadomienie o przemocy pierwszemu napotkanemu pracownikowi Przedszkola.

Monitoring

Pedagog specjalny jako osoba odpowiedzialna za opracowanie i monitoring *Polityki* ma obowiązek **co najmniej raz na dwa lata dokonywać oceny** standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy pisemnie udokumentować.

Zgłaszanie nadużyć

Jeśli pracownik przedszkola podejrzewa, że doszło do nadużyć, powinien niezwłocznie zgłosić to dyrektorowi przedszkola lub innemu przełożonemu. Rodzice, opiekunowie i uczniowie, którzy podejrzewając, że doszło do nadużyć, powinni niezwłocznie zgłosić to dyrektorowi przedszkola lub innemu pracownikowi przedszkola.

Badanie podejrzeń nadużyć

W przypadku podejrzenia nadużyć w zakresie krzywdzenia dzieci, dyrektor przedszkola lub inny przełożony powinien niezwłocznie podjąć działania mające na celu ochronę dzieci i pracowników przedszkola oraz zapewnić, że podejrzany nie będzie miał bezpośredniego kontaktu z ofiarą. Dyrektor przedszkola lub inny przełożony powinien skontaktować się z organami odpowiedzialnymi za dochodzenie i przeprowadzenie śledztwa.

Ochrona prywatności

Wszystkie zgłoszenia nadużyć powinny być traktowane jako poufne, a informacje na temat zgłoszenia powinny być udzielane tylko wtedy, gdy jest to niezbędne dla przeprowadzenia śledztwa lub ochrony wychowanków i pracowników przedszkola.

Postępowanie wobec podejrzanych

Jeśli podejrzany jest pracownikiem przedszkola, dyrektor lub inny przełożony powinien podjąć działania mające na celu ochronę dzieci i pracowników przedszkola oraz zapewnienia że podejrzany nie będzie miał bezpośredniego kontaktu z ofiarą.

ROZDZIAŁ 1

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W PRZEDSZKOLU PUBLICZNYM SPORTOWA KRAINA W SIECHNICACH

STANDARD I

Dzieci, rodzice i pracownicy Przedszkola Publicznego Sportowa Kraina w Siechnicach znają "Standardy Ochrony Małoletnich". Dokument jest dostępny i upowszechniany.

1. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” został opracowany, zgodnie z Ustawą, z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy-Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy (Dz.U. poz. 1606).
2. Zapoznano z nim personel przedszkola, oraz rodziców/opiekunów prawnych dzieci. Dzieci są systematycznie zapoznawane z wybranymi treściami dokumentu, odnoszącymi się w szczególności do sposobu postępowania w sytuacji, gdy czujce się skrzywdzone - zgodnie z zasadami metodyki, w różnych formach, adekwatnie do możliwości rozwojowych dzieci, w stopniu umożliwiającym im rozumienie zawartych w dokumencie treści.
3. Dokument wprowadzono do stosowania w przedszkolu.
4. Dokument udostępniono na stronie internetowej przedszkola oraz w aplikacji

LiveKid.

5. Informacje o treści dokumentu upowszechniane są ponadto wśród rodziców na zebraniach z rodzicami, konsultacjach indywidualnych, w trakcie szkoleń.
6. Informacje istotne dla dzieci zawarte w dokumencie upowszechniane są w trakcie zajęć oraz innych działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym, w trakcie realizowanych programów i warsztatów o charakterze edukacyjnym.

STANDARD II

Personel współtworzy i gwarantuje bezpieczne i przyjazne środowisko w przedszkolu.

1. W przedszkolu zatrudnia się personel po wcześniejszej weryfikacji w Krajowym Rejestrze Karnym, Rejestrze Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym, a w przypadku stanowisk pedagogicznych dodatkowo w Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych. W przypadku zatrudnienia obcokrajowców personel weryfikuje się w rejestrach karalności państw trzecich w zakresie określonych przestępstw (lub odpowiadających im czynów zabronionych w przepisach prawa obcego) lub w przypadkach prawem wskazanych oświadczenia o niekaralności.
2. Dyrektor przedszkola określa organizację, stosowanie i dokumentowanie działań podejmowanych w ramach procedur określonych w dokumencie „Standardy Ochrony Małoletnich”.
3. Pracownicy przedszkola są świadomi swoich praw oraz odpowiedzialności prawnej ciążącej na nich za nieprzestrzeganie „Standardów Ochrony Małoletnich”.
4. W przedszkolu prowadzona jest systematyczna edukacja wszystkich pracowników z zakresu ochrony dzieci przed krzywdzeniem, a w szczególności w obszarach:
 - a) rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci,
 - b) procedur interwencji w przypadku krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia, a także posiadania informacji o krzywdzeniu dziecka,
 - c) dokumentowania podejmowanych działań związanych z ochroną dzieci,
 - d) znajomości praw dziecka, praw człowieka oraz zasad bezpiecznego przetwarzania udostępnionych danych osobowych,
 - e) odpowiedzialności prawnej za zdrowie i życie powierzonych opiece dzieci,
 - f) procedury „Niebieskie Karty”,
 - g) bezpieczeństwa relacji całego personelu z dziećmi (w tym uwzględniając wiedzę o

zachowaniach pożądanym i niedozwolonym w kontaktach z dzieckiem).

5. W przedszkolu prowadzi się systematyczną diagnozę czynników ryzyka i czynników chroniących poczucie bezpieczeństwa dzieci, a w szczególności w zakresie:
- a) relacji między nauczycielami i dziećmi,
 - b) relacji między dziećmi,
 - c) poczucia bezpieczeństwa psychofizycznego, z uwzględnieniem zagrożeń środowiskowych,
 - d) środowiska wychowania (bezpieczeństwo emocjonalne na zajęciach, poszanowanie odmienności, równość i sprawiedliwość w przestrzeganiu zasad i regulaminów przedszkolnych, podmiotowe traktowanie dzieci).

STANDARD III

Przedszkole oferuje rodzicom/opiekunom prawnym informacje oraz edukację w zakresie wychowania dzieci bez przemocy oraz ich ochrony przed krzywdzeniem i wykorzystaniem.

- 1. W przedszkolu znajduje się tablica informacyjna, gdzie można znaleźć przydatne informacje na temat: wychowania dzieci bez przemocy, ochrony dzieci przed przemocą i wykorzystywaniem, zagrożeń bezpieczeństwa dziecka w Internecie, możliwości podnoszenia umiejętności wychowawczych oraz dane kontaktowe placówek zapewniających pomoc i opiekę w trudnych sytuacjach życiowych.
- 2. Wszyscy rodzice mają dostęp do obowiązujących w przedszkolu „Standardów Ochrony Małoletnich” oraz znają procedury zgłaszania zagrożeń.
- 3. Rodzice są angażowani w działania przedszkola prowadzące na rzecz ochrony dzieci.
- 4. Przedszkole uzyskuje od rodziców/ opiekunów prawnych dzieci informacje zwrotne na temat realizacji „Standardów Ochrony Małoletnich”.

STANDARD IV

Przedszkole Publiczne Sportowa Kraina w Siechnicach zapewnia dzieciom równe traktowanie oraz przestrzeganie ich praw.

- 1. Przedszkole oferuje dzieciom edukację w zakresie praw dziecka, praw człowieka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem.

2. W każdej grupie odbywają się:
 - a) zajęcia na temat praw dziecka/praw człowieka,
 - b) zajęcia na temat ochrony przed przemoc oraz wykorzystywaniem,
 - c) zajęcia z zakresu profilaktyki przemocy rówieśniczej,
 - d) zajęcia na temat zagrożeń bezpieczeństwa dzieci w Internecie.
3. W każdej grupie dzieci zostały poinformowane, do kogo mają się zgłosić po pomoc i rady w przypadku krzywdzenia lub wykorzystywania.
4. W przedszkolu dostępne są dla dzieci materiały edukacyjne w zakresie: praw dziecka oraz ochrony przed zagrożeniami przemoc i wykorzystywaniem seksualnym oraz zasad bezpieczeństwa w Internecie (broszury).
5. W przedszkolu wyeksponowane są informacje dla dzieci na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla dzieci.

STANDARD V

Organizacja postępowania na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia dzieci zapewnia im skuteczną ochroną.

1. Precyzyjnie określono procedury interwencji personelu w sytuacjach krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia dziecka, tj.:
 - a) przemocy domowej,
 - b) niedozwolonych zachowań personelu wobec dzieci,
 - c) przemocy rówieśniczej.
2. Postępowanie na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia dziecka nie może naruszać jego godności, wolności, prawa do prywatności oraz nie może powodować szkody na jego zdrowiu psychicznym lub fizycznym (poczucie krzywdy, poniżenia, zagrożenia, wstydu).
3. W przedszkolu ustalone są zasady wsparcia dziecka po ujawnieniu doznanej przez niego krzywdy.
4. W przedszkolu wskazano osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o popełnieniu przestępstwa na szkody dziecka, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty” (procedura Niebieskiej Karty).

5. W przedszkolu wskazano osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających dziecku i udzielenie mu wsparcia. Informacja o osobach przyjmujących zgłoszenia jest upowszechniona na stronie internetowej przedszkola oraz na tablicy ogłoszeń w budynku przedszkola.
6. Podmioty postępowania uprawnione do przetwarzania danych osobowych uczestników postępowania w sprawach krzywdzenia małoletnich przestrzegają Politykę Bezpieczeństwa Przetwarzania Danych Osobowych, obowiązujących w przedszkolu (RODO).

STANDARD VI

W Przedszkolu Publicznym Sportowa Kraina w Siechnicach wzmacniane jest poczucie bezpieczeństwa dzieci w obszarze relacji społecznych oraz ochrony przed treściami szkodliwymi i zagrożeń z sieci.

1. W przedszkolu opracowano zasady zapewniające bezpieczne relacje między dziećmi a personelem.
2. W przedszkolu określono wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między dziećmi, a w szczególności zachowania niedozwolone.
3. W przedszkolu opracowano zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci internetowej oraz procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie.
4. W przedszkolu opracowano i wdrożono procedury ochrony dzieci przed krzywdzeniem w sytuacjach:
 - a) przemocy fizycznej,
 - b) przemocy psychicznej,
 - c) przemocy domowej,
 - d) przemocy seksualnej.
5. W przedszkolu opracowano i wdrożono procedury „Niebieskie Karty”.
6. Pracownicy przedszkola realizują plan wsparcia dziecka po ujawnieniu doznanej przez niego krzywdy.

STANDARD VII

Działania podejmowane w ramach ochrony dzieci przed krzywdzeniem są dokumentowane.

1. W przedszkolu prowadzony jest rejestr spraw zgłaszanych i rozpatrywanych w związku z podejrzeniem lub krzywdzeniem dzieci.
2. Osoby upoważnione do przyjmowania zgłoszeń związanych z krzywdzeniem dzieci składają oświadczenie o zachowaniu poufności i zobowiązanie do zachowania bezpieczeństwa uzyskanych danych osobowych.
3. W procedurze „Niebieskie Karty” stosowane są wzory Kart „A” i „B” oraz kwestionariusze rozpoznania przemocy domowej.

STANDARD VIII

Przedszkole Publiczne Sportowa Kraina monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami i procedurami ochrony dzieci.

1. Przyjętymi zasady i realizowane procedury ochrony dzieci są weryfikowane - przynajmniej raz na dwa lata.
2. W ramach kontroli zasad i funkcjonowania procedur ochrony dzieci przedszkole pozyskuje opinie ich rodziców lub opiekunów prawnych.
3. Do weryfikacji dokumentacji przedszkolnej wykorzystywane są wnioski z kontroli „Standardów Ochrony Małoletnich” przez uprawnione do kontroli podmioty zewnętrzne.
4. Zasady monitoringu oraz termin, zakres i sposób kontroli określa dyrektor przedszkola.

ROZDZIAŁ 3

KONTROLA PRACOWNIKÓW PRZED DOPUSZCZENIEM DO PRACY Z MAŁOLETNIM W ZAKRESIE SPEŁNIANIA PRZEZ NICH WARUNKÓW NIEKARALNOŚCI ZA PRZESTĘPSTWA PRZECIWKO WOLNOŚCI SEKSUALNEJ I OBYCZAJOWOŚCI

A. Zasady zatrudniania pracowników w przedszkolu oraz dopuszczania innych osób do opieki nad dziećmi

1. Przed nawiązaniem z osobą- stosunku pracy pracodawca uzyskuje informacje, czy dane kandydata, się zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.
2. Kandydat do pracy przedkłada pracodawcy informacje z Krajowego Rejestru Karego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
3. Kandydat do pracy posiadający obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto przedkłada pracodawcy lub innemu organizatorowi informacje z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
4. Kandydat do pracy składa pracodawcy oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwał w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie przedkłada pracodawcy informacje z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
5. W przypadku gdy prawo państwa, w którym kandydat zamieszkiwał w ciągu ostatnich 20 lat nie prowadzi rejestru karego, wówczas kandydat składa pracodawcy oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku

wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem lub opieką nad małoletnimi.

6. Oświadczenia, o których mowa w pkt 5, składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

7. Powyższe informacje pracodawca utrwała w formie wydruku i załącznika do akt osobowych pracownika.

B. Zasady bezpiecznych relacji wychowanków i personelu Przedszkola Publicznego Sportowa Kraina w Siechnicach.

Zasady ogólne:

Zasady bezpiecznych relacji personelu Przedszkola z dziećmi:

- a. Podstawową zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel przedszkola jest działanie dla dobra dziecka i w jego interesie. Personel traktuje dzieci z szacunkiem oraz uwzględnia ich godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie.
- b. Zasady bezpiecznych relacji personelu z wychowankami obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy.
- c. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia, załączonego do niniejszych Standardów. (załącznik 2)
- d. Pracownicy dbają o bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w przedszkolu, monitorują funkcjonowanie dzieci oraz ich dobrostan.
- e. Pracownicy wspierają dzieci w pokonywaniu trudności. Pomoc dzieciom uwzględnia: umiejętności rozwojowe dzieci, możliwości wynikające z niepełnosprawności/ specjalnych potrzeb edukacyjnych.
- f. Pracownicy podejmują działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw dzieci - wyrażanie emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad dobrego wychowania.

Niedopuszczalne zachowania ze strony pracowników:

- a. Nie wolno krzyczeć, zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka.
- b. Nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka.
- c. Nie wolno nawiązywać z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu nieodpowiednich propozycji. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formy.
- d. Nie wolno utrzymywać wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) w celach prywatnych czy bez zgody opiekuna dziecka. Rekomendujemy także uzyskanie ustnej zgody dziecka - zapytaj, czy możesz zrobić zdjęcie/nagranie.
- e. Nie wolno zapraszać dzieci do swojego prywatnego mieszkania/domu ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy.
- f. Nie wolno proponować dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci.
- g. Nie podejmuj innego niż niezbędnego kontaktu fizycznego z dzieckiem.
- h. Jeśli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze poinformuj o tym osoby odpowiedzialne za organizację lub postąp zgodnie z obowiązującymi procedurami interwencji.

Dopuszczalnym zachowaniem, respektującym nietykalność małoletniego jest:

- a. Poklepanie po ramionach lub plecach.
- b. Uścisk dłoni lub „przybicie piątki”.
- c. Delikatne objęcie na powitanie.
- d. Dotykanie rąk, ramion czy barków.
- e. Werbalne pochwalenie.
- f. Trzymanie za ręce w trakcie zabawy czy dla uspokojenia małoletniego w sytuacji wzburzenia emocjonalnego.
- g. Trzymanie za ręce małych dzieci podczas spaceru.
- h. Siadanie w pobliżu małych dzieci.

Niewłaściwym zachowaniem i nadużyciem wobec nietykalności:

- a. Pełne i mocne uściski i objęcia.
- b. Dotykanie piersi, pośladków i okolic intymnych.
- c. Klepanie w uda lub kolana.
- d. Całowanie, w szczególności w usta.
- e. Okazywanie czułości w miejscach wyizolowanych, np. łazienki, ubikacje, prywatne pokoje.

W każdej wyjątkowej sytuacji wynikającej ze stanu emocjonalnego, potrzeb fizjologicznych, choroby dziecka czy nieprzewidzianych wypadków należy poprosić o pomoc, obecność inną osobę dorosłą.

C. Zasady bezpiecznych relacji między dziećmi w Przedszkolu Publicznym Sportowa Kraina w Siechnicach, a w szczególności działania niedozwolone

Zasady ogólne:

Zasady bezpiecznych relacji między dziećmi:

- a. Dzieci mają prawo do życia i przebywania w bezpiecznym środowisku, także w przedszkolu. Nauczyciele i personel przedszkola chronią dzieci i zapewniają im bezpieczeństwo.
- b. Dzieci mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania określonych w statucie przedszkola.
- c. Dzieci uznają prawo innych dzieci do odmienności ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych dzieci - nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek odmiennosc.
- d. Zachowanie i postępowanie dzieci wobec kolegów/innych osób nie narusza ich poczucia godności/ wartości osobistej.
- e. Kontakty między dziećmi cechuje zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, np. używanie zwrotów grzecznościowych typu proszę, dziękuję, przepraszam; uprzejmość; życzliwość; wolny od wulgaryzmów język.
- f. Dzieci akceptują i szanują siebie nawzajem.
- g. Dzieci okazują zrozumienie dla trudności i problemów kolegów/koleżanek i oferując im pomoc. Nie kpią, nie szydzą z ich słabości, nie wyśmiewają ich, nie krytykują.
- h. W kontaktach między sobą dzieci nie zachowują się prowokacyjnie i konkurencyjnie.

- i. Dzieci mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.
- j. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród dzieci nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona. Dzieci nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji i przemocy wobec swoich koleżanek i kolegów.
- k. Jeśli dziecko jest świadkiem stosowania przez inne dziecko jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, np.: pomaga ofierze, chroni ją, szuka pomocy dla ofiary u osoby dorosłej.
- l. Wszystkie dzieci znają obowiązujące w przedszkolu procedury bezpieczeństwa - wiedzą jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych dzieci, gdzie i do kogo dorosłego mogą się w przedszkolu zwrócić o pomoc.
- m. Jeśli dziecko stało się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać w przedszkolu pomoc, zgodnie z obowiązującymi w nim procedurami.

Niedozwolone zachowania dzieci w przedszkolu:

- a. bicie/uderzenie/popychanie/kopanie/opluwanie;
- b. wymuszenia;
- c. nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą;
- d. fizyczne zaczepki;
- e. zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań;
- f. rzucanie w kogoś przedmiotami;
- g. obelgi, wyzwiska, wulgaryzmy;
- h. wyśmiewanie, drwienie, szydzenie
- i. bezpośrednie obrażanie;
- j. ponizanie, straszenie;
- k. wykluczanie, wulgarne gesty.

D. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internetu oraz ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci

Obowiązkiem prawnym przedszkola jest takie wykorzystanie sieci, które będzie adekwatne do poziomu dojrzałości poznawczej i emocjonalno-społecznej dziecka oraz nie będzie mu szkodzić ani zagrażać jego rozwojowi psychofizycznemu. Do potencjalnych zagrożeń płynących z użytkowania sieci należy zaliczyć:

1. Dostęp do treści niezgodnych z celami wychowania i edukacji (narkotyki, przemoc, pornografia, hazard).
2. Działalność innych użytkowników zagrażająca dobru dziecka.
3. Oprogramowanie umożliwiające śledzenie i pozyskanie danych osobowych użytkowników przedszkolnej sieci.

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu:

1. Infrastruktura sieciowa przedszkola umożliwia dostęp do Internetu personelowi, jak i dzieciom, wyłącznie w czasie zajęć
2. Sieć jest monitorowana w taki sposób, aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.
3. Rozwiązania organizacyjne na poziomie przedszkola bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.
4. Na wszystkich komputerach z dostępem do Internetu na terenie przedszkola jest zainstalowane i oraz systematycznie aktualizowane oprogramowanie antywirusowe.
5. Na terenie przedszkola dostęp wychowanka do Internetu możliwy jest pod nadzorem nauczyciela.
6. Korzystanie z multimediiów, Internetu i programów użytkowych służy wyłącznie celom edukacyjnym.
7. Wychowawcy grup, w których przewidywana jest praca z zastosowaniem techniki IT, informują dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.

Zasady korzystania z telefonów komórkowych i innych oraz innych urządzeń elektronicznych

1. Dzieci nie mogą przynosić telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu ani korzystać z nich podczas pobytu w placówce.
2. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu, lub innych urządzeń jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej. Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby.

Zasady ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci

1. Przedszkole ma obowiązek podejmować działania zabezpieczające dzieci przed łatwym dostępem do tych treści z sieci, które mogą zagrażać ich prawidłowemu rozwojowi.
2. Pod pojęciem „treści szkodliwe i zagrożenia z sieci” rozumiane są:
 - a. treści szkodliwe, niedozwolone, nielegalne i niebezpieczne dla zdrowia (pornografia, treści obrazujące przemoc, promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia dzieci, popularyzujące ideologie faszystowskie, działalność niezgodna z prawem, nawołujące do samookaleczeń i samobójstw, korzystania z narkotyków;
 - b. różne formy cyberprzemocy, np. nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.
3. Podstawowe działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści szkodliwych i zagrożeń z sieci:
 - a) monitorowanie działania i aktualizowanie programu antywirusowego;
 - b) prowadzenie systematycznych działań wychowawczych (integracja dzieci w grupie, budowanie dobrych relacji pomiędzy dziećmi, wprowadzanie norm grupowych; uczenie dzieci odróżniania dobra od zła);
 - c) podejmowanie interwencji w każdym przypadku ujawnienia lub podejrzenia cyberprzemocy.

Zasady ochrony wizerunku dzieci

Nasze wartości

1. Zasady powstały w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. We wszystkich działaniach przedszkola kierujemy się odpowiedzialnością i rozważą wobec utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunków dzieci.
2. Dzielenie się zdjęciami i filmami z naszych aktywności służy celebrowaniu sukcesów dzieci, dokumentowaniu naszych działań i zawsze ma na uwadze bezpieczeństwo dzieci. Wykorzystujemy zdjęcia/nagrania pokazujące szeroki przekrój dzieci – chłopców i dziewczęta, dzieci w różnym wieku, o różnych uzdolnieniach, stopniu sprawności i reprezentujące różne grupy etniczne.
3. Rodzice/opiekunowie uczniów decydują, czy wizerunek ich dziecka zostanie zarejestrowany i w jaki sposób zostanie przez nas użyty.
4. Zgoda rodziców/opiekunów prawnych na wykorzystanie wizerunku ich dziecka jest tylko wtedy wiążąca, jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie prawni zostali poinformowani o sposobie wykorzystania zdjęć/nagrań i ryzyku wiążącym się z publikacją wizerunku.

Dbamy o bezpieczeństwo wizerunków dzieci poprzez:

1. Pytanie o pisemną zgodę rodziców/opiekunów prawnych oraz o zgodę dzieci przed zrobieniem i publikacją zdjęcia/nagrania.
2. Udzielenie wyjaśnień, do czego wykorzystamy zdjęcia/nagrania i w jakim kontekście, jak będziemy przechowywać te dane i jakie potencjalne ryzyko wiąże się z publikacją zdjęć/nagrań online.
3. Unikanie podpisywania zdjęć/nagrań informacjami identyfikującymi ucznia z imienia i nazwiska. Jeśli konieczne jest podpisanie dziecka używamy tylko imienia.
4. Rezygnację z ujawniania jakichkolwiek informacji wrażliwych o uczniu dotyczących m.in. stanu zdrowia, sytuacji materialnej, sytuacji prawnej i powiązanych z wizerunkiem dziecka (np. w przypadku zbiorów indywidualnych organizowanych przez przedszkole).
5. Zmniejszenie ryzyka kopiowania i niestosownego wykorzystania zdjęć/nagrań uczniów poprzez przyjęcie zasad:
 - wszyscy uczniowie znajdujący się na zdjęciu/naganiu muszą być ubrani, a sytuacja zdjęcia/nagrania nie jest dla dziecka poniżająca, ośmieszająca ani nie ukazuje go w negatywnym kontekście,

- zdjęcia/nagrania uczniów powinny się koncentrować na czynnościach wykonywanych przez dzieci i w miarę możliwości przedstawiać uczniów w grupie, a nie pojedyncze osoby.
6. Rezygnację z publikacji zdjęć uczniów, nad którymi nie sprawujemy już opieki, jeśli one lub ich rodzice/opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na wykorzystanie zdjęć po odejściu z przedszkola.
 7. Przyjęcie zasady, że wszystkie podejrzenia i problemy dotyczące niewłaściwego rozpowszechniania wizerunków uczniów należy rejestrować i zgłaszać dyrekcji, podobnie jak inne niepokojące sygnały dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.

Rejestrowanie wizerunków dzieci w Przedszkolu Publicznym Sportowa Kraina w Siechnicach

W sytuacjach, w których przedszkole rejestruje wizerunki uczniów do własnego użytku, deklarujemy, że:

1. Rodzice/opiekunowie prawni wraz z umową otrzymują wzór zgody/braku zgody na rejestrację wizerunku dziecka w trakcie pobytu w przedszkolu.
2. Jeśli rejestracja wydarzenia zostanie zlecona osobie zewnętrznej (wynajętemu fotografowi lub kamerzyście) zadbamy o bezpieczeństwo uczniów poprzez:
 - zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do przestrzegania niniejszych wytycznych,
 - zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do noszenia identyfikatora w czasie trwania wydarzenia,
 - niedopuszczenie do sytuacji, w której osoba/firma rejestrująca będzie przebywała z uczniami bez nadzoru pracownika naszej instytucji,
 - poinformowanie rodziców/opiekunów prawnych oraz uczniów, że osoba/firma rejestrująca wydarzenie będzie obecna podczas wydarzenia i upewnienie się, że rodzice/opiekunowie prawni udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich dzieci.

Jeśli wizerunek ucznia stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców/opiekunów prawnych dziecka nie jest wymagana.

Rejestrowanie wizerunków dzieci do prywatnego użytku

W sytuacjach, w których rodzice/opiekunowie lub widzowie przedszkolnych wydarzeń i

uroczystości itd. rejestrują wizerunki dzieci do prywatnego użytku, informujemy na początku każdego z tych wydarzeń o tym, że:

1. Wykorzystanie, przetwarzanie i publikowanie zdjęć/nagrań zawierających wizerunki uczniów i osób dorosłych wymaga udzielenia zgody przez te osoby, w przypadku dzieci – przez ich rodziców/opiekunów prawnych.
2. Zdjęcia lub nagrania zawierające wizerunki uczniów nie powinny być udostępniane w mediach społecznościowych ani na serwisach otwartych, chyba że rodzice lub opiekunowie prawni tych dzieci wyrażą na to zgodę,
3. Przed publikacją zdjęcia/nagrania online zawsze warto sprawdzić ustawienia prywatności, aby upewnić się, kto będzie mógł uzyskać dostęp do wizerunku ucznia.

Rejestrowanie wizerunku dzieci przez osoby trzecie i media

1. Jeśli przedstawiciele mediów lub dowolna inna osoba będą chcieli zarejestrować organizowane przez przedszkole wydarzenie i opublikować zebrany materiał, muszą zgłosić taką prośbę wcześniej i uzyskać zgodę dyrekcji. W takiej sytuacji upewnimy się, że rodzice/opiekunowie prawni udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich dzieci. Oczekujemy informacji o:

- imieniu, nazwisku i adresie osoby lub redakcji występującej o zgodę,
- uzasadnieniu potrzeby rejestrowania wydarzenia oraz informacji, w jaki sposób i w jakim kontekście zostanie wykorzystany zebrany materiał,
- podpisanej deklaracji o zgodności podanych informacji ze stanem faktycznym.

2. Personelowi przedszkola nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów i osobom nieupoważnionym utrwalania wizerunku ucznia na terenie instytucji bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego dziecka oraz bez zgody dyrekcji.

3. Personel przedszkola nie kontaktuje przedstawicieli mediów z uczniami, nie przekazuje mediom kontaktu do rodziców/opiekunów prawnych dzieci i nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie ucznia lub jego rodzica/opiekuna prawnego. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik jest przekonany, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.

4. W celu realizacji materiału medialnego dyrekcja może podjąć decyzję o udostępnieniu wybranych pomieszczeń przedszkola dla potrzeb nagrania. Dyrekcja podejmując taką decyzję poleca przygotowanie pomieszczenia w taki sposób, aby uniemożliwić rejestrowanie przebywających na terenie przedszkola uczniów.

Zasady w przypadku niewyrażenia zgody na rejestrowanie wizerunku ucznia

Jeśli rodzice lub opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku dziecka, będziemy respektować ich decyzję. Z wyprzedzeniem ustalimy z rodzicami/opiekunami prawnymi i dziećmi, w jaki sposób osoba rejestrująca wydarzenie będzie mogła zidentyfikować ucznia, aby nie utrwaląc jego wizerunku na zdjęciach indywidualnych i grupowych. Rozwiązanie, jakie przyjmujemy, nie będzie wykluczające dla ucznia, którego wizerunek nie powinien być rejestrowany.

Zasady ochrony danych osobowych dzieci

1. W przedszkolu wdrożono Politykę ochrony danych osobowych osób fizycznych (pracowników, wychowanków, rodziców/opiekunów).
2. Dokumentacja RODO została opracowana zgodnie z wymogami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. UE L z 2016 r. 119, s. 1 ze zm.) oraz ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 1781) uwzględnieniem zasad:
 - a. zasady zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości,
 - b. zasady ograniczenia celu przetwarzania danych,
 - c. zasada minimalizacji danych,
 - d. zasada prawidłowości danych,
 - e. zasady ograniczenia przechowania danych,
 - f. zasady integralności i poufności danych,
 - g. zasady rozliczalności.
3. Osoby upoważnione do przetwarzania danych osobowych wychowanków, rodziców/prawnych opiekunów posiadają upoważnienie do ich przetwarzania danych osobowych na podstawie art. 6 i 9 RODO.
4. Na potrzeby przetwarzania w formach zdalnych (zajęcia zdalne, przekazywanie danych osobowych do SIO, organów upoważnionych do ich przetwarzania danych osobowych małoletnich) w formie zdalnej, w przedszkolu opracowano zasady ich przetwarzania oraz zasady zachowania bezpieczeństwa przetwarzania.

5. Każdy pracownik posiadający dostęp do danych osobowych złożył pisemne oświadczenie o znajomości Polityki bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych pod rygorem odpowiedzialności karnej i zobowiązał się do jej przestrzegania pod rygorem odpowiedzialności karnej.
6. Rodzice dzieci / opiekunowie są informowani o przetwarzaniu danych osobowych swoich dzieci poprzez klauzule informacyjne.
7. W przedszkolu wdrożono odpowiednie środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.
8. Dane osobowe dzieci zarejestrowane w formie pisemnej są chronione w szafach z ograniczonym dostępem do pomieszczeń ich przechowywania (biuro, gabinety psychologa, pedagoga, logopedy).
9. Dane osobowe dzieci udostępniane są wyłącznie podmiotom uprawnionym do ich uzyskania.

ROZDZIAŁ 4

ZASADY I PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA DZIECKA PRZEZ OPIEKUNA/ PRACOWNIKA/ OSOBĘ TRZECIĄ LUB INNEGO MAŁOLETNIEGO

1. ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA WYCHOWANKÓW

Pracownicy Przedszkola Publicznego Sportowa Kraina w Siechnicach posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich, takie jak:

1. dziecko jest brudne, nieprzyjemnie pachnie;
2. dziecko jest głodne;
3. dziecko nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów itp.;
4. dziecko nie ma potrzebnych mu przyborów, odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych;

5. dziecko ma widoczne obrażenia ciała (zadrapania, siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić. Obrażenia są w różnej fazie gojenia;
6. podawane przez dziecko wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., dziecko czysto je zmienia;
7. pojawia się niechęć do zajęć sportowych - dziecko odmawia przebrania się w strój gimnastyczny, nadmiernie zakrywa części ciała, niestosownie do sytuacji i pogody;
8. dziecko boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu;
9. dziecko wzdyga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
10. dziecko cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bole brzucha, głowy, mdłości itp.;
11. dziecko jest bierne, wycofane, uległe, przestraszone, depresyjne itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samo okalecza się itp.;
12. dziecko osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości;
13. dziecko ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet);
14. dziecko nadmiernie szuka kontaktu z dorosłym (tzw. „lepkość” małego);
15. w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu dziecka zaczynają dominować elementy/motywy seksualne;
16. dziecko jest rozbudzone seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku;
17. nastąpiła nagle i wyraźna zmiana zachowania dziecka;
18. dziecko mówi o przemocy.

Jeżeli z objawami u dziecka współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów, to podejrzenie, że dziecko jest krzywdzone jest szczególnie uzasadnione.

Niepokojące zachowania rodziców to:

1. rodzic (opiekun) podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń dziecka;
2. rodzic (opiekun) odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem ucznia;
3. rodzic (opiekun) mówi o małoletnim w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża, strofuje dziecko (np.: używając określeń takich jak „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”);
4. rodzic (opiekun) poddaje małoletniego surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy lub odrzuca małoletniego;
5. rodzic (opiekun) nie interesuje się losem i problemami małoletniego;

6. rodzic (opiekun) często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małoletni;
7. rodzic (opiekun) jest apatyczny, pogrążony w depresji;
8. rodzic (opiekun) zachowuje się agresywnie;
9. rodzic (opiekun) ma zaburzony kontakt z rzeczywistością, np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji;
10. wypowiada się niespójnie;
11. rodzic (opiekun) nie ma świadomości lub neguje potrzeby małoletniego;
12. rodzic (opiekun) faworyzuje jedno z rodzeństwa;
13. rodzic (opiekun) przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym;
14. rodzic (opiekun) nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.

W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownicy Przedszkola podejmują, stosowane, zgodne z procedurami działania.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZAGROŻENIA WYKORZYSTANIA UCZNIA PRZEZ PRACOWNIKA PRZEDSZKOLA

1. Natychmiastowe zgłoszenie sytuacji dyrektorowi przedszkola - w przypadku podejrzenia, że wychowanek jest zagrożony wykorzystaniem (też seksualnym) przez pracownika, każdy pracownik, rodzic powinien natychmiast zgłosić ten fakt dyrektorowi przedszkola.
2. Wydzielenie pomieszczenia - w celu zapewnienia prywatności i bezpieczeństwa dziecka, należy wydzielić odpowiednie pomieszczenie, w którym zostanie przeprowadzona rozmowa z dzieckiem.
3. Podjęcie czynności wyjaśniających - dyrektor lub pedagog/psycholog/pedagog specjalny przeprowadza wywiad z dzieckiem, aby uzyskać jak najwięcej informacji na temat sytuacji.
4. Powiadomienie rodziców lub opiekunów - dyrektor przedszkola powinien niezwłocznie powiadomić rodziców lub opiekunów prawnych dziecka o podejrzeniu krzywdzenia dziecka. Zapewnienie im wsparcia.
5. Zgłoszenie do rzecznika dyscyplinarnego - o podejrzeniu popełnienia przez nauczyciela

czynu naruszającego prawa i dobro dziecka dyrektor przedszkola, a w przypadku podejrzenia popełnienia takiego czynu przez dyrektora- organ prowadzący przedszkole, zawiadamia rzecznika dyscyplinarnego, nie później niż w terminie 14 dni od dnia powzięcia wiadomości o podejrzeniu popełnienia takiego czynu.

6. Zawiadomienie jest konieczne, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przewinienia naruszającego prawa lub dobro dziecka.
7. Zawiadomienia nie dokonuje się, gdy okoliczności sprawy bezspornie wskazują, że nauczyciel nie dopuścił się takiego przewinienia.
8. W przypadku podejrzenia, że sytuacja jest poważna i wymaga natychmiastowego zaangażowania organów ścigania, należy niezwłocznie powiadomić odpowiednie organy:
 - a) Policja - organ odpowiedzialny za ściganie przestępstw i zapewnienie bezpieczeństwa publicznego. Zgłoszenie takiego przestępstwa do organów ścigania jest zwykle obowiązkowe.
 - b) Sąd rodzinny

KROKI DYREKTORA PRZEDSZKOLA WOBEC PRACOWNIKA PODEJRZANEGO O PRZESTĘPSTWO KRZYWDZENIA NIELETNIEGO

1. Podjęcie czynności wyjaśniających mających na celu ustalenie, czy złożenie zawiadomienia jest konieczne:
 - analiza nagrań z monitoringu,
 - rozmowa z nauczycielem, którego dotyczy podejrzenie i pozostałymi pracownikami przedszkola,
 - rozmowa z wychowankami i ich rodzicami (w przypadku niepełnoletnich uczniów można rozważyć przeprowadzenie rozmowy w obecności psychologa),
 - analiza zgromadzonych notatek służbowych i innych dokumentów.
2. Zawiadomienie rzecznika dyscyplinarnego nie musi być pisemne (dopuszczalna forma telefoniczna lub elektroniczna). W treści takiego zawiadomienia warto szczegółowo opisać zdarzenie, na podstawie którego dyrektor wysnuł podejrzenie popełnienia przez nauczyciela przewinienia dyscyplinarnego. Dyrektor przedszkola ma 14 dni kalendarzowych na zawiadomienie o zdarzeniu rzecznika dyscyplinarnego. Termin ten

liczy się od dnia powzięcia informacji o zdarzeniu.

3. W zawiadomieniu należy używać sformułowania, że „istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przez nauczyciela przewinienia dyscyplinarnego,, (nauczyciel do momentu uprawomocnienia orzeczenia komisji dyscyplinarnej korzysta z domniemania niewinności).
4. Tymczasowe zawieszenie pracownika - dyrektor przedszkola może tymczasowo zawiesić pracownika, jeśli istnieje podejrzenie, że popełnił on przestępstwo krzywdzenia nieletniego. Zawieszenie pracownika może zostać nałożone w celu ochrony bezpieczeństwa uczniów i innych pracowników przedszkola. Stosuje się jeżeli ze względów na powagę i wiarygodność wysuniętych zarzutów celowe jest odsunięcie nauczyciela od wykonywania obowiązków w przedszkolu.
5. W sprawach niecierpiących zwłoki nauczyciel i dyrektor przedszkola może być zawieszony przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL DOWIADUJE SIE O PRZEMOCY WOBEC DZIECKA

1. Zapewnienie bezpieczeństwa dziecka - przemoc jest traumatycznym doświadczeniem, dlatego nauczyciel udziela dziecku wsparcia emocjonalnego. Niezwłocznie informuje dyrektora przedszkola, - zgłasza incydent.
2. Przeprowadzenie rozmowy z dzieckiem - pedagog/psycholog/pedagog specjalny przeprowadza rozmowy z dzieckiem, który był ofiar przemocy. Ważne jest, aby rozmowa ta odbyła się w miejscu, gdzie wychowanek będzie czuł się bezpiecznie.
3. Powiadomienie rodziców lub opiekunów - dyrektor przedszkola powinien niezwłocznie powiadomić rodziców lub opiekunów prawnych dziecka o podejrzeniu wykorzystania przemocowego. Zapewnienie im wsparcia.
4. Dokumentacja sytuacji - pedagog/psycholog/pedagog specjalny sporządza szczegółowo dokumentację sytuacji, w tym daty i czas zdarzenia, nazwisko osoby dokonującej przemocy, miejsce zdarzenia, a także wszelkie informacje, jakie udało mu się pozyskać w trakcie rozmowy z dzieckiem. Notatki z rozmów z dzieckiem, świadkami, czy rodzicami, a także wszelkie informacje dotyczące działań podejmowanych przez przedszkole w celu rozwiązania sytuacji. Załącznik 3
5. Dokumentacja ta powinna być przekazana dyrektorowi przedszkola.

6. Dalsze działania - nauczyciel przestrzega zaleceń dyrektora przedszkola i innych uprawnionych organów oraz współpracuje z nimi w celu zapewnienia bezpieczeństwa dziecka i przeciwdziałania przemocy w przedszkolu.

W trakcie rozmowy z dzieckiem ważne jest, aby nauczyciel okazywał empatię i zrozumienie, także zachowywał spokój i profesjonalizm.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU KRZYWDZENIA DZIECKA PRZEZ INNE DZIECKO

1. Zebranie informacji - dyrektor przedszkola powinien zbierać informacje na temat sytuacji, w tym dokładne okoliczności, osoby zaangażowane i źródło informacji.
2. Kontakt z rodzicami ofiary - dyrektor przedszkola powinien skontaktować się z rodzicami ofiary i powiadomić ich o sytuacji. Rodzice powinni zostać poinformowani o sytuacji i o tym, jakie kroki zostaną podjęte w celu rozwiązania problemu. Zapewnienie im wsparcia.
3. Kontakt z rodzicami prześladowcy - dyrektor przedszkola powinien skontaktować się z rodzicami prześladowcy i powiadomić ich o sytuacji. Rodzice powinni zostać poinformowani o sytuacji i o tym, jakie kroki zostaną podjęte w celu rozwiązania problemu. Zapewnienie im wsparcia.
4. Przeprowadzenie rozmowy z dziećmi - dyrektor lub pedagog/psycholog/pedagog specjalny powinien przeprowadzić rozmowy z dziećmi zaangażowanymi w sytuację i zebrać ich wersje wydarzeń.
5. Dokumentowanie sytuacji - psycholog/pedagog specjalny sporządza szczegółową dokumentację sytuacji, w tym daty i czas zdarzenia, nazwisko osoby dokonującej przemocy, miejsce zdarzenia, a także wszelkie informacje, jakie udało mu się pozyskać w trakcie rozmowy z dzieckiem. Notatki z rozmów z dzieckiem, świadkami, czy rodzicami, a także wszelkie informacje dotyczące działań podejmowanych przez przedszkole w celu rozwiązania sytuacji.
6. Zapewnienie wsparcia psychologicznego dzieciom (zarówno ofierze i prześladowcy) - dyrektor powinien zadbać o to, aby dzieci otrzymały odpowiednie wsparcie psychologiczne.

7. Zastosowanie odpowiednich sankcji - reakcja wobec sprawcy - należy pod działania wobec sprawcy, które ułatwiają mu zrozumienie powagi sytuacji i zmiany zachowania.

Możliwe sankcje, jakie przedszkole może zastosować wobec dziecka, które dopuściło się przemocy wobec kolegi/koleżanki, to:

1. Rozmowa z dzieckiem - dyrektor lub pedagog specjalny może przeprowadzić rozmowy z dzieckiem, aby wyjaśnić mu powagę popełnionej przez niego przemocy i wskazać, jakie są skutki takiego zachowania.
2. Przeniesienie dziecka do innej grupy - jeśli sytuacja jest bardzo poważna, przedszkole może podjąć decyzji o przeniesieniu dziecka do innej grupy, aby zapobiec dalszym przypadkom przemocy.

W przypadku podejrzenia, że sytuacja jest poważna i wymaga natychmiastowego zaangażowania organów ścigania, należy niezwłocznie powiadomić odpowiednie organy:

- a) policję - organ odpowiedzialny za ściganie przestępstw i zapewnienie bezpieczeństwa publicznego. Zgłoszenie takiego przestępstwa do organów ścigania jest zwykle obowiązkowe.
- b) organ opieki społecznej - organ odpowiedzialny za ochrony dzieci i młodzieży przed każdym rodzajem przemocy i wykorzystania.

Należy jednak pamiętać, że każdy przypadek krzywdzenia jest inny i sankcje powinny być dostosowane do specyfiki sytuacji oraz stopnia przemocy.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZAGROŻENIA KRZYWDZENIA DZIECKA POZA PRZEDSZKOLEM

1. Zapewnienie bezpieczeństwa ofierze - przemoc fizyczna i psychiczna to poważne zagrożenie dla zdrowia i życia ofiary. Dyrektor przedszkola powinien natychmiast podjąć kroki w celu zapewnienia bezpieczeństwa ofierze. Należy skontaktować się z organami odpowiedzialnymi za zwalczanie przemocy seksualnej, takimi jak policja, a także z rodzicami lub opiekunami prawnymi ofiary.

2. Udzielenie wsparcia emocjonalnego - każdy rodzaj przemocy to traumatyczne doświadczenie, dlatego ofiara potrzebuje wsparcia emocjonalnego. Dyrektor powinien udzielić ofierze informacji o specjalistach i organizacjach, które mają jej pomóc.
3. Poinformowanie organów odpowiedzialnych - dyrektor przedszkola powinien natychmiast zgłosić każdy przypadek wykorzystania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu organom odpowiedzialnym za zwalczanie przemocy seksualnej. W tym celu można skontaktować się z lokalnymi organami ścigania, np. policja. (załącznik nr 4)
4. Zachowanie poufności - dyrektor przedszkola i pozostali pracownicy powinni zachować poufność wobec informacji o przemocy. Należy poinformować tylko te osoby, które muszą wiedzieć o tym z powodów bezpieczeństwa ofiary. Wszelkie informacje o ofierze powinny być traktowane jako poufne i chronione.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKACH WYKORZYSTYWANIA SEKSUALNEGO ORAZ ZNĘCANIA SIĘ FIZYCZNEGO I PSYCHICZNEGO O DUŻYM NASILENIU

1. Powołanie zespołu interwencyjnego, w składzie: psycholog/pedagog specjalny, wychowawca dziecka, kierownictwo placówki, inni pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku.
2. Sporządzenie przez powołany zespół opinii o pomocy dziecku.
3. Poinformowanie przez pedagoga/psychologa opiekunów o obowiązku zgłoszenia przez placówkę podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub Sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej lub też przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego - procedura "Niebieskie Karty" (w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia) (załącznik 4, 5).
4. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, powołanie zespołu jest obligatoryjne.
5. Wezwanie opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego można zaproponować opiekunom zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji.

PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY” W PRZEDSZKOLU PUBLICZNYM SPORTOWA KRAINA W SIECHNIACH

1. Niebieska Karta może zostać założona w przedszkolu, gdy dyrektor, nauczyciel, pedagog czy wychowawca stwierdzi, że w rodzinie dziecka dochodzi do przemocy
2. Niebieska Karta A wypełnia się w obecności dziecka, który jest dotknięty przemocą - ważne jest, aby wówczas towarzyszył mu psycholog lub pedagog.
3. Jeżeli dziecko jest niepełnoletnie, przy procedurze powinien być obecny rodzic, opiekun prawny lub faktyczny dziecka.
4. Wypełniony formularz „Niebieska Karta A” przedszkole przekazuje przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w terminie nie później niż 7 dni od wszczęcia procedury.
5. Niebieska Karta B, o charakterze informacyjnym, przekazuje się dziecku doznającemu przemocy lub - jeżeli jest niepełnoletni - rodzicowi, opiekunowi prawnemu bądź faktycznemu dziecka.
6. Dokumentu nie może otrzymać osoba, co do której istnieje podejrzenie o dokonywanie przemocy wobec bliskich.

ROZDZIAŁ 5

WSPARCIE PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNE W PRZEDSZKOLU PUBLICZNYM SPORTOWA KRAINA W SIECHNICACH DLA DZIECI, WOBEC KTÓRYCH ZAISTNIAŁO PODEJRZENIE O STOSOWANIU PRZEMOCY

PLAN WSPARCIA DZIECKA PO UJAWNIENIU KRZYWDY:

1. Pomimo zastosowania procedury interwencji, dyrekcja tworzy grupę wsparcia dla pokrzywdzonego dziecka.
2. W skład grupy każdorazowo wchodzi wychowawca oddziału, psycholog przedszkolny, pedagog specjalny.
3. Grupa może poszerzyć się do większej liczby specjalistów w zależności od doznanej krzywdy.
4. Grupa wsparcia spotyka się celem ustalenia jaka pomoc dziecku będzie niezbędna od razu oraz w dalszej perspektywie czasu.

5. Grupa wsparcia tworzy IPD (Indywidualny Plan Działania), który stanowi dokument zapisany i przechowywany w aktach dziecka. (załącznik 7)
6. IPD zawiera przede wszystkim informacje o podjętych działaniach, plan spotkań ze specjalistami/opiekunami/nauczycielami oraz przypuszczalny czas trwania wsparcia.
7. Wnioski ze spotkań z pedagogiem i psychologiem przedszkolnym stanowią dane wrażliwe uczniów i nie są dołączane do IPD, wyjątek stanowi sytuacja zagrożenia życia lub zdrowia dziecka.
8. W przypadku objęcia rodziny procedur Niebieskiej Karty zespół współpracuje z pracownikiem socjalnym GOPS Siechnice oraz dzielnicowym obejmującym teren zamieszkania dziecka krzywdzonego.

ROZDZIAŁ 6

PROWADZENIE DOKUMENTACJI

DOKUMENTOWANIE ZDARZEŃ PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB KRZYWDZENIA DZIECI

Dla każdego zdarzenia podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich zakładana jest imiennateczka z nazwiskiem dziecka. Teczke zakłada i prowadzi koordynator. Do czasu zakończenia sprawy teczka pozostaje w gabinecie dyrektora i jest należycie chroniona przed dostępem osób nieuprawnionych.

W teczce umieszcza się:

1. Zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia lub zgłoszenie krzywdzenia.
2. Protokół rozmowy ze zgłaszającym, o ile jest możliwe sporządzenie.
3. Protokoły i notatki z rozmów z dzieckiem i osobami najbliższymi lub niekrzywdzącym rodzicem/opiekunem.
4. Protokół z posiedzenia zespołu interwencyjnego, powołanego przez dyrektora przedszkola.
5. Kopię „Niebieskiej Karty - A”, w przypadku, gdy zostanie wszczęta procedura „Niebieskie Karty”.
6. Kopię „Niebieskiej Karty - B”, w przypadku, gdy została wszczęta procedura „Niebieskie Karty”.
7. Protokoły z rozmów z osobą krzywdzącą - o ile taka będzie przeprowadzana.
8. Korespondencja pomiędzy np. poradnią psychologiczno-

pedagogiczną, sądem rodzinnym, ośrodkiem pomocy społecznej i innymi.

9. Plan wspierania dziecka krzywdzonego (Indywidualny Plan Działania, przechowywany w aktach dziecka).
10. Karty monitorowania zachowań krzywdzonego, opinie wychowawcy i nauczycieli prowadzących zajęcia w grupach.
11. Oceny efektywności wsparcia.
12. Wykaz telefonów, adresów instytucji świadczących wsparcie ofiarom przemocy.

ROZDZIAŁ 7

TELEFONY I KONTAKTY

GMINNY OSRODEK POMOCY SPOLECZNEJ w SIECHNICACH

ul. Żernicka 17,

55-010 Święta Katarzyna

tel. 71/311 39 68

e-mail: gops@gops-siechnice.org.pl

KOMISARIAT POLICJI W SIECHNICACH

ul. Jana Pawła II 12

55-011 Siechnice

Sekretariat:

tel.: 47 87 168 62

CAŁODOBOWY KONTAKT Z POLICJĄ NR TEL. 112

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Telefon zaufania 116 111 jest czynna 24 godziny na doby, 7 dni w tygodniu. Połączenie jest bezpłatne.

FUNDACJA „DAJEMY DZIECIOM SILF;”

Od ponad 30 lat chroni dzieci przed przemoc i wykorzystaniem seksualnym. Zapewnia dzieciom i ich opiekunom wsparcie, profesjonalne pomoc psychologiczną i prawną. Uczy

dorosłych, jak m drze i skutecznie reagować na przemoc wobec dzieci oraz co robić, gdy podejrzewaj , ze dziecko jest krzywdzone. Wspiera i angażuje rodziców by wychowywali dzieci z miłości i szacunkiem. Wpływa na polskie prawo, by jak najlepiej chroniło interes dziecka. Każde dziecko zasługuje na dzieciństwo wolne od przemocy www.fdds.pl

KOMITET OCHRONY PRAW DZIECKA - 22 626 94 19

TELEFON DLA RODZICOW I NAUCZYCIELI W SPRAWIE BEZPIECZENSTWA
DZIECI – 800 100 100

ZAŁCZNIK NR 1

Siechnice,

Oświadczenie

Oświadczam, że zapoznałam/em się z treścią Standardów Ochrony Małoletnich wprowadzonych w Przedszkolu Publicznym Sportowa Kraina w Siechnicach oraz zobowiązuje się do ich stosowania i przestrzegania.

.....
(podpis pracownika)

ZAŁCZNIK NR 2

Siechnice,

Zgłoszenie incydentu w Przedszkolu Publicznym Sportowa Kraina w Siechnicach dotyczącego przemocy wobec dziecka

Do Dyrektora
Przedszkola Publicznego Sportowa Kraina
w Siechnicach

Zgłaszam incydent, który miał miejsce w naszej placówce i jest związany z przemoc wobec dziecka.

Opis sytuacji:

1. Data i miejsce zdarzenia:
2. Opis zdarzenia:
3. Osoby zaangażowane w zdarzenie:
4. Dziecko/dzieci (imię i nazwisko, grupa):
5. Pracownik/pracownicy przedszkola (imię i nazwisko, stanowisko):
6. Świadkowie zdarzenia (imię i nazwisko, stanowisko):
7. Inne istotne informacje:
8. Dokumentacja zdarzenia (zapisy z monitoringu przedszkola, jeśli została sporządzona - dokumentacja medyczna):

Proszę o niezwłoczne podjęcie działań w celu zapewnienia bezpieczeństwa dziecku wszelkiej pomocy oraz wsparcia w sytuacji po doświadczeniu przemocy.

Z poważaniem,

(imię i nazwisko, stanowisko)

ZAŁCZNIK NR 4

Siechnice,

Komisariat Policji w Siechnicach

Zgłoszenie do policji lub prokuratury podejrzenia o krzywdzeniu dziecka

Ja, (imię i nazwisko), dyrektor Przedszkola Publicznego Sportowa Kraina w Siechnicach, informuję że zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, mam podejrzenie, że dziecko (imię i nazwisko), w wieku (wiek dziecka), może być ofiarą przemocy (rodzaj przemocy).

.....
(opis zdarzenia).

Jestem zaniepokojona/y zachowaniem dziecka i podejrzewam, że może być on ofiarą przemocy.

W związku z powyższym, zwracam się z prośbą o podjęcie działań celem zabezpieczenia bezpieczeństwa ucznia oraz podjęcia działań prawnych wobec podejrzanego o przestępstwo.

Z poważaniem,

(imię i nazwisko, stanowisko)

ZALCZNIK NR 5

Siechnice,

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka

Sąd Rejonowy w Oławie
Wydział Rodzinny i Nieletnich
ul. 11-go Listopada 12 55-200 Oława

Wnioskodawca: dane teleadresowe

Uczestnicy postępowania: dane teleadresowe rodziców

rodzice małoletniego: dane dziecka

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego:....., zam.
ul....., 55-011 Siechnice i wydanie odpowiednich zarządzeń.

Uzasadnienie

.....
.....
.....

W związku z powyższym, wnoszę o wydanie odpowiednich zarządzeń w celu
zabezpieczenia dobra małoletniego dziecka.

Podpis osoby składającej wniosek

ZAŁĄCZNIK 6

Monitoring standardów – ankieta

	TAK	NIE
1. Czy znasz standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w przedszkolu, w którym pracujesz?		
2. Czy znasz treść dokumentu Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem?		
3. Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
4. Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
5. Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach ochrony dzieci przed krzywdzeniem przez innego pracownika?		
5a. Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone? (odpowiedź opisowa)		
5b. Czy podjąłeś/aś jakieś działania: jeśli tak – jakie, jeśli nie – dlaczego? (odpowiedź opisowa)		
6. Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem? (odpowiedź opisowa)		

ZAŁĄCZNIK 7

INDYWIDUALNY PLAN DZIAŁANIA	
Tytuł z jakiego opracowany został Plan wsparcia	
Data sporządzenia Planu wsparcia	
Imię i nazwisko małoletniego	
Imiona i nazwiska członków zespołu sporządzającego Plan wsparcia	
Diagnoza sytuacji małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.	
Cel wsparcia małoletniego.	
1.	

Zakres wsparcia udzielanego przez placówkę i współpracy z podmiotami zewnętrznymi.
• Pracownicy zgodnie z zakresem swoich obowiązków i uprawnień działają na rzecz wsparcia dziecka. • Powołano grupę wsparcia w składzie: pedagog specjalny, psycholog, wychowawca grupy, dyrektor, która ustaliła zakres działań oraz plan wsparcia. •
Zakres, wymiar godzin, okres wsparcia udzielanego dziecku.
•
Formy wsparcia krzywdzonego dziecka
•
Metody wsparcia krzywdzonego dziecka.
•

Podpisy członków zespołu sporządzającego plan wsparcia:

.....

.....

.....

.....

ZAŁĄCZNIK 3

Karta interwencji

1. Imię i nazwisko dziecka		
2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
4. Opis działań podjętych przez pedagoga/psychologa	Data	Działanie
5. Spotkania z opiekunami dziecka	Data	Opis spotkania
6. Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	• zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, • wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny, • inny rodzaj interwencji. Jaki? 	
7. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		
8. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli placówka uzyskała informacje o wynikach/działania placówki/działania rodziców	Data	Działanie